

ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

Parental Opinions in Management of Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province

พงษ์พิทักษ์ กล้าวาจา และ โชติ บดีรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pongpitak Glawacha and Chot Bodeerat
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: bompitk@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย และ 2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 120 คน จากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1) ปัญหา อุปสรรค พบว่า อาคารเรียนขาดความปลอดภัยเพราะไม่มีกล้องวงจรปิด งบประมาณมีไม่เพียงพอ บางครั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่เข้าใจต่อวิธีการประเมิน การพัฒนา การจัดประสบการณ์ และหรือกิจกรรมให้แก่เด็ก รวมทั้งมีบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ และความสามารถไม่ตรงกับการบริหารจัดการการศึกษา 2) ข้อเสนอแนะพบว่า ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ จัดให้มีกล้องวงจรปิดรอบอาคารเรียน และในอาคารเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองรับรู้รับทราบต่อกระบวนการสอนตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และจัดสรรครูผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อการดูแลเด็ก และควรมีให้ผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลต่องานพัฒนาเด็กเล็ก

* วันที่รับบทความ: 20 มีนาคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ 7 พฤษภาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 10 พฤษภาคม 2564

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของผู้ปกครอง; การบริหารจัดการ; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstracts

The objectives of this research were 1) to study the level of parental Opinions in the management of Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province, and 2) to study the suggestions and guidelines for the parental expectation in the management of Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province. This research applied the Quantitative Research. The sample was 120 parents of children in Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province. The research instrument was the questionnaire. The statistics used frequency, percentage, mean, and standard deviation. **Results of the Research** 1. Overall, the level of parental Opinions in the management of Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province was at the high level. When considering each aspect, it was found that the personnel, the building, environment and safety, the academics and activities in the curriculum, the participation and support from the related organizations, and promoting the network of the young child development was at the high level. However, the management of Child Development Center was at the middle level. 2. The problems, barriers and suggestions for the management of Child Development Center under Bandan Subdistrict Administrative Organization, Bandanlanhoi District, Sukhothai Province found that 1) the problem and barrier were that the buildings were not safe because of no camera surveillance, the budget was insufficient, the teachers did not understand to the evaluation methods, the development, the experimental management or the activities for the students. Moreover, the personnel had a lack of the skill, knowledge and ability in the educational management. 2) The suggestions were that the organization should allocate the budget sufficient to the management, have the camera surveillance system around and in the building for the parents to know the teaching process, promote and develop the personnel and the teachers to get the knowledge and ability in working, allocate the teachers sufficient to the child care. Moreover, the parents and the network party should participate in monitoring and evaluating the child development.

Keywords: Parental Opinions; Managemen; Child Development Center

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่เด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งเป็นสถานเริ่มต้นของการพัฒนาเด็ก ส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยและเต็มศักยภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาโดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งแต่เดิมมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน

กรมการศาสนา กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมอนามัย ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีวัตถุประสงค์การก่อตั้งแตกต่างกันไป แต่โดยหลักใหญ่แล้วก็เพื่อเป็นสถานที่สำหรับดูแลเด็กก่อนวัยเรียน เพิ่มโอกาสให้เด็กได้รับการเตรียมความพร้อมมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง ที่ไม่มีผู้เลี้ยงดูลูกหลานในช่วงเวลากลางวัน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2544 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 16 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ฉะนั้น เมื่อการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสนใจ และร่วมกันสนับสนุนการเตรียมความพร้อม และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ถูกวิธีและทั่วถึง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2546 : 17)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว นำมาสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นแนวทางใหม่ๆ ให้ครู พ่อแม่ชุมชน มีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา จัดหลักสูตร และการบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น การลดทอน กรอบ กฎ ระเบียบ คำสั่งของส่วนกลาง เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการปฏิบัติ ดังนั้นหากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในด้านการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมคิด วางแผน ร่วมปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผลกับโรงเรียน ส่งเสริมความรู้ให้กับบุตรหลานในความปกครองทั้งที่บ้านที่โรงเรียนเป็นประจำและสม่ำเสมอจะทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงขึ้น และจะส่งผลให้บุตรหลานประสบผลสำเร็จในชีวิตด้วย เช่นกัน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2546 : 17)

การศึกษาปฐมวัยเป็นการวางรากฐานความรู้ที่สำคัญของเด็ก ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในวิถีสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งยังต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ในการเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ศักยภาพอย่างสมบูรณ์ โดยการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นหน้าที่รับผิดชอบของทุกฝ่ายที่ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยการเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ผ่านมาส่งผลให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนเห็นคุณค่าของการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิของมนุษย์ที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงทำให้ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีความกระตือรือร้นในการเข้ามารับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอาจทำได้หลายทาง

เช่น การเข้าร่วมประชุม เป็นวิทยากรหรืออาสาสมัครช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเข้าใจปัญหาความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดีระหว่างบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง และเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งการมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ปกครอง รวมทั้งการได้รับโอกาสและการส่งเสริมสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตราที่ 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) การพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 13) ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเด็ก โดยนำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นแนวทาง ซึ่งมีทั้งหมดด้วยกัน 6 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 3)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา "ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย และยังเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการของเด็กเล็ก จึงต้องการศึกษาระดับการความคาดหวังของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทาง และปรับใช้ในการส่งเสริมปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของเด็กเล็ก และการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. **ประชากร** คือ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 120 คน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทั้งหมด (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน 2562 : ออนไลน์)

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษารายได้ อาชีพ เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check list) **ตอนที่ 2** แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

3. **วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน คือ ขอหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสำรวจกับผู้ปกครองเด็ก จำนวน 120 คน ซึ่งแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล** การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน โดยหลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้นำมาเปลี่ยนแปลงรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกที่ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์และเขียนโปรแกรมสั่งงาน เพื่อวิเคราะห์และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษารายได้ อาชีพ เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ

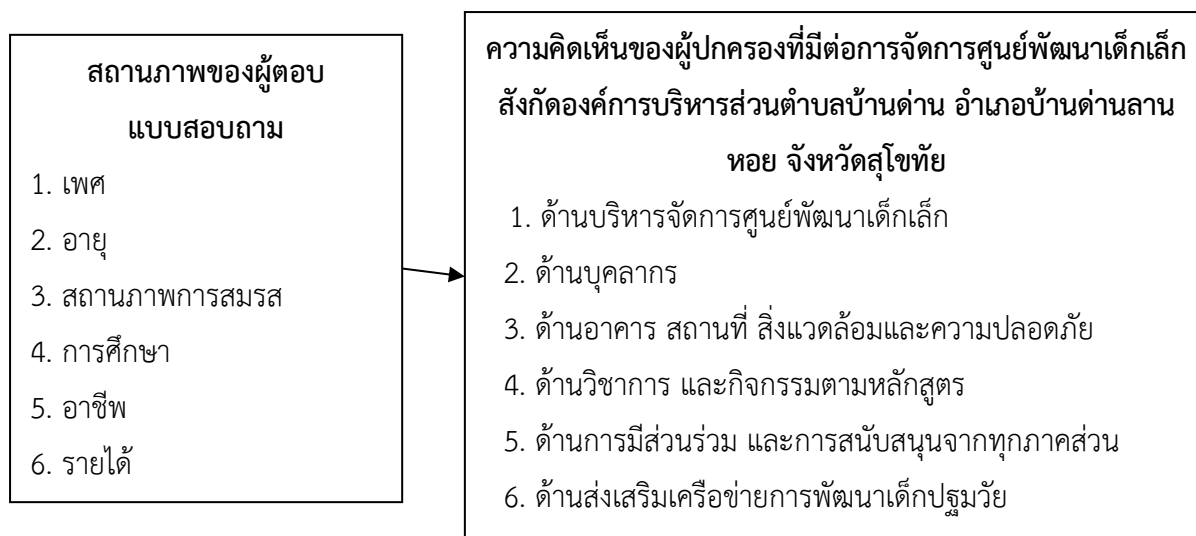
(Check list) วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ข้อมูลคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็น ความเรียงประกอบตาราง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในวิจัยตาม สำนักงานบริหารจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม

(N=120)

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.41	0.624	ปานกลาง
2) ด้านบุคลากร	3.59	0.632	มาก
3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.70	0.475	มาก
4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	3.75	0.429	มาก
5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.65	0.531	มาก
6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.77	0.601	มาก
ภาพรวม	3.64	0.348	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.64$, $\sigma=0.348$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 2 สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
อาคารไม่มีกล้องวงจรปิดงบประมาณ ที่มาสนับสนุนด้านการศึกษามีไม่ เพียงพอ	- ควรจัดให้มีกล้องวงจรปิดรอบอาคารเรียน และในอาคารเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ และรับรู้ รับทราบต่อกระบวนการสอนของครูผู้ดูแลเด็ก - ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการ	24
ครูผู้ดูแลเด็กมีไม่เพียงพอต่อจำนวน เด็ก ครูผู้ดูแลเด็กไม่ค่อยมีความรู้ในการ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น การดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชน และภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนรวมใน การบริหารจัดการในระดับน้อย	- ควรสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น - จัดสรรครูผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อการดูแลเด็ก และควรมีให้ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย มีส่วนรวมในการติดตามและประเมินผลต่องานพัฒนาเด็กเล็ก	15
องค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากร ที่ ดูแลและบริหารด้านการจัดการ การศึกษา มีทักษะ ความรู้ และ ความสามารถไม่ตรงกับและการ บริหารการจัดการศึกษา รวมทั้งวัสดุ หรืออุปกรณ์ในการจัดการศึกษาไม่ เพียงพอต่อความต้องการ	- ควรเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับ การจัดการศึกษาและควรสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา - ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น - ควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอ มีคุณภาพ และทันสมัยวัสดุและอุปกรณ์ต้องมีความคงทน ถาวร สามารถใช้งานได้ยาวนาน และมีการดูแลรักษา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา	12
ครูผู้ดูแลเด็กในบางครั้งไม่เข้าใจต่อ วิธีการประเมิน การพัฒนา การจัด	- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น	10

ประสบการณ์ และหรือกิจกรรมให้แก่เด็ก	- ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กที่ถูกต้อง และเพื่อให้เห็นความสำคัญของการประเมินพัฒนาการของเด็ก	

จากตารางที่ 2 ปัญหา อุปสรรค พบว่า อาคารเรียนขาดความปลอดภัยเพราะไม่มีกล้องวงจรปิดงบประมาณที่มาสสนับสนุนด้านการศึกษาไม่เพียงพอ รวมทั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ในบางครั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่เข้าใจต่อวิธีการประเมิน การพัฒนา การจัดประสบการณ์ และหรือกิจกรรมให้แก่เด็ก และในบางครั้งไม่ค่อยให้ความสำคัญกับประชาชนและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรที่ดูแลและบริหารจัดการด้านการจัดการศึกษา มีทักษะ ความรู้ และความสามารถไม่ตรงกับและการบริหารการจัดการศึกษา รวมทั้งวัสดุหรืออุปกรณ์ในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ จัดให้มีกล้องวงจรปิดรอบอาคารเรียน และในอาคารเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองรับรู้รับทราบต่อกระบวนการสอนตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และจัดสรรครูผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อการดูแลเด็ก และควรมีให้ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลต่องานพัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กที่ถูกต้อง และเพื่อให้เห็นความสำคัญของการประเมินพัฒนาการของเด็กอีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลควรเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการจัดการศึกษาและควรสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอ มีคุณภาพ และทันสมัยวัสดุและอุปกรณ์ต้องมีความคงทน ถาวร สามารถใช้งานได้นาน และมีการดูแลรักษา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประธานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ความสามารถและมี

ทักษะในการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงสร้างส่วนราชการรวมทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารและการจัดการศึกษา มีทักษะ ความรู้ และความสามารถไม่ตรงกับและการบริหารการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานี โชติมา (2546 : 27) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 35 ปีขึ้นไปมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีอาชีพเป็นพนักงานธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจในส่วนความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมาสรุปได้ ในด้านต่างๆ คือ ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมด้านการบริการนักเรียนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น

2) ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและมีทักษะในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความเข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กเล็ก ต้องใช้ความรักความเมตตา และเอาใจใส่ต่อเด็กเล็กอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็กเล็กหมั่นศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัชย์ ภิญโญชีพ (2547 : 41) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

3) ด้านความต้องการที่จะดำรงความเป็นสมาชิกขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องป้องกันและอุปกรณ์ช่วยเหลือการเกิดอุบัติเหตุภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ได้มีการวางแผนเพื่อป้องกันในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ อีกทั้งอาคารเรียนต้องมีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัยได้มาตรฐานและให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัศมี ตูจินดา (2557 : 34) กล่าวว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม มีการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในระดับปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ

4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ได้มีการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เด็กกล้าคิด กล้าทำ และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวรรณ ทองอ่อน (2549 : 26) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดบริการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อม ต้องจัดสภาพแวดล้อมรอบๆศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ร่มรื่น เย็น

สบาย ด้วยการปลูกต้นไม้ และควรตัดหญ้าที่สนามอยู่เสมอ ๆ และควรดูแลเรื่องโภชนาการอาหาร ควรจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้งห้าหมู่

5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองของเด็กเข้าร่วมการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมศูนย์ ฯ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองต้องการรับรู้รับทราบวัตถุประสงค์การเรียนการสอนทุกภาคเรียน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการแก่เด็ก และต้องการทราบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย วีระศิลป์ (2550 : 18) ได้กล่าวว่า สภาพที่เป็นจริงในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านบางแสมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการจัดบริการนักเรียนด้านการจัด ประสพการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์โรงเรียนกับผู้ปกครอง โดย ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้าน บางแสม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดประสพการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการนักเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์โรงเรียน

6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนหนึ่งในนโยบายและบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องให้การศึกษาและพัฒนาการแก่เด็กเล็กในพื้นที่ อีกทั้งเพื่อเป็นศูนย์ที่รับดูแลเด็กเล็กในชุมชนเพื่อให้พ่อแม่ได้ทำงานและเป็นนโยบายของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร บุญวิสูตร (2554 : 16) กล่าวว่า การดำเนินงานดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบมีส่วนร่วมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครราชสีมา แบบร่วมคิด ของคณะกรรมการศูนย์ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนจะนำความคิดมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ให้มีประสิทธิภาพ ร่วมทำของคณะกรรมการศูนย์กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนจะเกิดความสัมพันธ์ที่ดี กับชุมชน ผู้ปกครอง และหมู่บ้านสำหรับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการศูนย์ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนควรให้มีการประชุมวางแผนแนวทางการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ร่วมกันเป็นประจำทุกเดือนและควรมีการประเมินผล การปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก โดยให้ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเพื่อความโปร่งใส และเป็นการสร้างให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ปัญหา อุปสรรค พบว่า อาคารเรียนขาดความปลอดภัยเพราะไม่มีก້ອງวงจรปิด งบประมาณที่มาสนับสนุนด้านการศึกษาไม่เพียงพอ รวมทั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ในบางครั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่เข้าใจต่อวิธีการประเมิน การพัฒนา การจัดประสบการณ์ และหรือกิจกรรมให้แก่เด็ก และในบางครั้งไม่ค่อยให้ความสำคัญกับประชาชนและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรที่ดูแลและบริหารจัดการด้านการจัดการศึกษา มีทักษะ ความรู้ และความสามารถไม่ตรงกับและการบริหารจัดการการศึกษา รวมทั้งวัสดุหรืออุปกรณ์ในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการ ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ จัดให้มีก້ອງวงจรปิดรอบอาคารเรียน และในอาคารเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองรับรู้รับทราบต่อกระบวนการสอนตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร และครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และจัดสรรครูผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อการดูแลเด็ก และควรมีให้ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลต่องานพัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กที่ถูกต้อง และเพื่อให้เห็นความสำคัญของการประเมินพัฒนาการของเด็กอีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลควรเตรียมบุคลากรให้พร้อมในการจัดการศึกษาและควรสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น และจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอ มีคุณภาพ และทันสมัยวัสดุและอุปกรณ์ต้องมีความคงทน ถาวร สามารถใช้งานได้ยาวนาน และมีการดูแลรักษา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม พงษ์เดช (2558 : 7) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 ปัจจัย เรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ทักษะและประสบการณ์ การสอนที่ดีของผู้ดูแลเด็ก 3) การจัดสรรงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ แม่แตงจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 ความสำเร็จระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ 2) การเดินทางไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กลำบาก 3) อาคารสถานที่ไม่เพียงพอไม่เป็นสัดส่วน และห้องเรียนมีสภาพไม่ปลอดภัยต่อเด็ก 4) การดูแล เด็กไม่ทั่วถึงเนื่องจากขาดบุคลากร 5) เด็กเล็กส่วนใหญ่เป็นบุตรของแรงงานต่างด้าวรวมทั้งมี ปัญหาด้านการสื่อสาร 6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความพร้อมในทุกๆ

ด้านการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ 7) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีรั้วรอบขอบชิด สำหรับป้องกันไม่ให้เด็กได้รับอันตราย 8) สื่อการเรียนการสอน ไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน 9) ความไม่เข้าใจกัน ระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหาร 10) ขาดความสามัคคีกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปกครอง 11) มีเด็กฝากที่มาจากสายนักการเมือง ทำให้มีปัญหาในการบริหารจัดการ 12) ความสามัคคีความร่วมมือในหน่วยงานมีน้อยผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เรียงลำดับความถี่มากจากไปหาน้อย ได้แก่ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาหรืออบรมอย่างต่อเนื่อง 3) ขยายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานและแบ่งเป็นสัดส่วน มีรั้วรอบขอบชิด 4) ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาควรมีปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดความรู้และวิถีชีวิต วัฒนธรรมให้กับเด็ก 5) ควรเพิ่มบุคลากรครูผู้ดูแลเด็ก 6) ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 7) ควรให้มีรถรับส่งเด็กนักเรียน 8) ควรมีผู้เชี่ยวชาญสำหรับเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการต่างๆ 9) ผู้นำท้องถิ่นและผู้บริหาร ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10) ควรมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ในการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านลานห้อยควรพิจารณาในเรื่องขวัญและกำลังใจของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการปรับให้เป็นพนักงานส่วนตำบลทุกคน
- 2) การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านลานห้อยที่สนับสนุนการศึกษาควรเป็นไปในแนวทางและทิศทางเดียวกัน อีกทั้งควรให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านลานห้อยควรปรับปรุงอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐาน ให้มีความร่มรื่น สวยงาม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านลานห้อยควรกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วม และควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้ดูแลเด็กในด้านต่าง ๆ
- 5) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านลานห้อยควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก จะได้จัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรจำกัดกรอบการศึกษาให้มีความเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งใดแห่งหนึ่ง และเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง ที่นอกเหนือจากนักวิชาการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง โดยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในส่วนของผู้นำชุมชน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อจะได้นำแนวทางพัฒนานั้นมาปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนั้นโดยตรง
- 2) ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มากขึ้น
- 3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงแผนและขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตและวัตถุประสงค์
- 4) ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้มากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสนทนากลุ่ม การสังเกตพฤติกรรม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงที่สุด
- 5) ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). *แนวคิดคู่มือปฏิบัติงานสภาตำบลและอบต.* กรุงเทพมหานคร: อาสารักษาดินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร: อาสารักษาดินแดน.
- เกษม พงษ์เดช. (2558). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ถาวร บุญวิสูตร. (2554). *การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบมีส่วนร่วมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนวรรณ ทองอ่อน. (2549). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดบริการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

- มานี โชติมา. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน อนุบาลโชติมา เขต จตุจักรกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัศมี ตูจินดา. (2557). การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สมชาย วีระศิลป์. (2550). สภาพที่เป็นจริงและความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านบางแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุรัชย์ ภิญโญชีพ. (2547). ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน. (2562). ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562. แหล่งที่มา: <https://www.bandan-st.go.th/>.